Maandag 4 Februari 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4727

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Geschil over Begroting der Verenigde Landen

Russen vinden $ 25 millioen te veel.

Nederlanders beheersen Indische buitenbezittingen uitgezonderd Timor.

OOK BEGROTINGSGESCHILLEN.

Rusland is weigerachtig om een proefbegroting van $ 25.000.000 voor 1946 voor de organisatie der Verenigde Landen goed te keuren. Zij is te hoog voor een organisatie, die haar deugdelijkheid nog moet bewijzen, zeggen de Russen, die het gehele weekeinde hierover bezig geweest zijn.

Engeland en de Verenigde Staten menen, dat $ 25.000.000 om de vrede te handhaven een klein bedrag is vergeleken bij wat een oorlog kost. Men voorziet dat de begrotingszaak nog wel ettelijke dagen zal duren.

Verder werd gesproken over de Britse troepen in Hellas, waar de Russen tegen zijn, maar men meent dat Engeland het zal winnen als er gestemd moet worden. De meerderheid zal aan Britse kant staan. De Griekse Minister van Buitenlandse Zaken, Constantijn Rendis, is per vliegtuig uit Athene naar Londen vertrokken en de Griekse afvaardiging wenst, hangende zijn aankomst geen mededelingen te doen.

Het personeel, dat in tijdelijke dienst genomen was voor de Londense besprekingen, is thans doende koffers te pakken. Zij zullen nog tot April in dienst blijven en gaan dus mede naar de Verenigde Staten, waar de organisatie der Verenigde Landen misschien tijdelijk in het Rockefeller Center komt. Blijvende huisvesting moet worden opgetrokken, zoals aanbevolen, te Greenwich Staford op de grens tussen de staten New York en Connecticut (Londen, (AP) 3.2).

MÉSALLIANCE.

Prins Karel Johan van Zweden is uit Stockholm naar New York vertrokken om met Mevrouw Kerstin Wijkmark, niet van adel te huwen. Het huwelijk zal midden Februari voltrokken worden. De Prins heeft alle rechten op de troon opgegeven (Stockholm, (AP) 4.2).

RUSLAND EN DE BRITSE POLITIEK.

Sovjet-publicaties gaan voort aanvallen te doen op de Britse politiek in Hellas, welke thans voor het forum van de Veiligheidsraad der Verenigde Landen dient. Tass, het Russische nieuwsagentschap, heeft een vraaggesprek gehad met den leider van de uit drie man bestaande afvaardiging uit Hellas. Deze verklaarde aan Tass, dat de aanwezigheid van Britse troepen mede oorzaak van de troebelen in zijn land was. Zij vormen een bedreiging voor de wereldvrede, zeide hij. Volgens Tass heet de persoon in quaestie Parzalidis en is hij de secretaris-generaal van de EAM. Parzalidis zou ook zijn adhaesie betuigd hebben met alle argumenten en meningen van de Sovjet-regering.

De heer Gregoriadis, een ander lid van de EAM-afvaardiging, zeide dat zelfs al zou de huidige Griekse regering de wens inzake aanwezigheid van Britse troepen geuit hebben, dit nog geenszins de wens van het Griekse volk is.

Een blad, „De Nieuwe Tijd", noemt de aanwezigheid van Britse troepen inbreuk op de aangelegenheden van een klein land en een bedreiging des vredes.

De Veiligheidsraad zal de zaak betreffende Nederlands Indië behandelen na met Griekenland gereed te zijn gekomen.

„Pravda" commentarieert des Raads houding inzake Iran en meent dat deze aangelegenheid kunstmatig naar voren is geschoven en teruggebracht dient te worden tot onderhandeling der beide betrokken mogendheden. De zaak-Iran in de Veiligheidsraad te behandelen zou volgens Pravda een politieke crisis in het midden der Verenigde Volken kunnen veroorzaken. Het blad De Nieuwe Tijd meent voorts, dat de Verenigde Staten van Amerika de laatste tijd belangstelling tonen voor economische penetratie in Saoedie-Arabië, Syrië en de Libanon. Dat de Palestijnse quaestie zo is gaan nijpen, zou volgens het blad te wijten zijn aan botsende belangen tussen Engeland en de Verenigde Staten in het Nabije Oosten (Moskou, (AP) 4.2)

EEN TWEEDE BOTSING VOORZIEN.

De mogelijkheid van een tweede botsing tussen Groot Britannië en Rusland over hun tegenbeschuldigingen, dat zij de wereldvrede in gevaar brengen, werd voorzien terwijl de Veiligheidsraad der Verenigde Landen zich gereedmaakte voor een nieuwe bijeenkomst om 10.30 uur Curaçaose tijd teneinde de bespreking van het Helleense dispuut te hervatten.

Men verwachtte, dat Visjinsky voet bij stuk zou houden wat betreft zijn eis dat de Britse troepen uit Hellas worden teruggetrokken. Vele afgevaardigden waren van mening, dat hij nogal tam was bij zijn vorige aanvallen vergeleken bij wat zij vandaag van hem verwachten. De meeste afgevaardigden zien weinig kans op een compromis in het dispuut, vooral daar tijdens het weekeinde de radio van Moskou en verschillende Sovjet-bladen hun aanvallen op Groot Britannië hernieuwden.

Zodra de Raad gereed is met de bespreking van het Helleense dispuut zal hij de beschuldigingen van de Oekraïne in overweging nemen — dat de Britse troepen in Indonesië de wereldvrede in gevaar brengen.

De radio van Moskou verklaarde: „Monarchistische en fascistische elementen in Hellas, die aangemoedigd zijn door de aanwezigheid van buitenlandse troepen overwegen zekere politieke avonturen tegen hun naburen."

De radio citeerde ook uit het tijdschrift „Nieuw Tijden" waarin geschreven werd: „De voortduring van het reactionnaire regime in Hellas dat verzekerd wordt door vreemde bajonetten vormt het werkelijke gevaar voor de vrede."

„Pravda" beweerde, dat het Sovjet-Iranees dispuut kunstmatig werd geïnspireerd.

Ali Soheily, lid van de Iranese afvaardiging bij de Organisatie der Verenigde Landen, zeide, dat de eerste besprekingen reeds hebben plaats gevonden teneinde met de Russen te onderhandelen over Irans aanklacht over de Sovjet-inmenging in de provincie Azerbeidsjan (Londen, (AP) 4.2).

SEYSS IS NOG ZIEK.

Seyss Inquart is nog niet genezen van zijn kou, doch Streicher, die blijkbaar hersteld is van zijn hartaanval, keerde in de rechtszaal terug na vier dagen te bed gelegen te hebben (Neurenberg, (AP) 4.2).

STALIN ZAL MISSIE UIT IRAN ONTVANGEN.

Stalin heeft de Iranese regering medegedeeld, dat hij bereid is de missie te ontvangen, welke door Premier Quavam Es Sultaneh benoemd werd om te onderhandelen over het dispuut betreffende Azerbeidsjan. De nota van Stalin aan de Iranese regering, gelijk gepubliceerd in de Iranese nieuwsbladen, gaf uitdrukking aan de hoop voor vriendschappelijker betrekkingen tussen Rusland en Iran (Teheran, (AP) 4.2).

STAKING IN HAVEN VAN NEW YORK.

Een staking van 3500 leden van sleepbootbemanningen, welke gesteund worden door 35.000 scheepssjouwers, heeft de scheepvaart in de haven van New York lamgelegd en een groot deel van de voedsel- en brandstofvoorraden voor de stad afgesneden. De arbeiders verlieten het werk te middernacht als gevolg van een loongeschil met de werkgevers.

Men voorzag de inbeslagneming van de ondernemingen in geval het gebrek aan voorraden in de stad ernstig zou worden. Burgemeester O'Dwyer schatte, dat de stad een tekort van 80% van de normale kolen- en andere brandstoffenvoorraad zou hebben en ongeveer de helft van haar voedselvoorraad. Een groot deel van de brandstoffen en het voedsel voor de stad wordt over de rivier de Hudson gebracht van de eindstations der spoorwegen in New Jersey. De Burgemeester zeide, dat het stadsbestuur een plan maakte om het hoofd te bieden aan een langdurige noodtoestand. Dit plan zou de distributie der voorraden omvatten. De arbeiders wensen een 40-urige werkweek instede van een 48-urige en loonsverhogingen van 43 tot 63 dollarcenten in de verschillende baantjes (New York, (AP) 4.2).

DE AUAO-PRODUCTIE IN DE V. S.

De productie in de automobielfabrieken in de Verenigde Staten, welke normaal 100.000 per week bedraagt op dit punt in een nieuw productiejaar, zal vermoedelijk dalen tot minder dan 15.000 voertuigen gedurende deze week als gevolg van de stakingen in de metaalindustrie en bij General Motors. De productie van de afgelopen week bedroeg 29.295 eenheden; bijna de helft daarvan kwam van de Fordfabrieken.

Als gevolg van de metaalstaking alleen zijn bijna 60.000 arbeiders in de automobielindustrie ledig. De staking bij General Motors heeft 175.000 arbeiders ledig gemaakt en een onbepaald aantal arbeiders in fabrieken, die de onderdelen leveren.

Als gevolg van het tekort dat voortspruit uit de metaalstaking heeft Ford de productie in acht fabrieken gestaakt, terwijl deze week nog vijf zullen worden gesloten, waarbij de productie van alle Ford auto's en vrachtauto's gestaakt wordt. Daarbij zullen ongeveer 40.000 werknemers van Ford ledig worden, zodat nog slechts 70.000 werknemers aanblijven in andere Fordfabrieken, waar evenwel geen auto's gemonteerd worden.

De metaalstaking heeft een tekort veroorzaakt in andere fabrieken en hoewel de productie er niet geheel door gestaakt werd zijn de werkzaamheden vertraagd en nog 20.000 personen ledig (Detroit, (AP) 4.2).

VOGELVRIJ VERKLAARD.

De Helleense regering maakte bekend, dat een bende bandieten onder leiding van den voortvluchtigen Avanhelos Manganah het dorp Diodia in de Zuidelijke Peloponnesus overvallen heeft. Drie personen werden daarbij gedood en 17 als gijzelaars medegenomen. Manganah is vogelvrij verklaard door de regering en een beloning van 10 millioen drachmen is uitgeloofd voor zijn gevangenneming (Athene, (AP) 4.2).

BRITSE AMBASSADEUR MOSKOU.

Sir Maurice Drummond Peterson zal Sir Archibald Clark Kerr als ambassadeur in Moskou opvolgen. Sir Maurice is momenteel ambassadeur in Ankara, Turkije. Sir Archibald, die thans een biezondere taak in Oost-Indië vervult, zal in het voorjaar ambassadeur worden in Washington (Londen, (AP) 4.2).

MET VACANTIE.

Veldmaarschalk Montgomery, de pas benoemde chef van de Britse Imperiale Generale Staf, is voor drie weken vacantie in Saanemoeser, Zwitserland, aangekomen. Hij heeft de griep gehad in Duitsland (Saanemoeser, (AP) 3.2).

KANS VOOR DE REPUBLIKEINEN.

José Aguirre, hoofd van de Baskische regering, zeide tot verslaggevers van de Associated Press, dat de kansen voor de Spaanse republikeinen langzaam stijgen. Aguirre is thans drie dagen in Londen, dan zal hij naar Parijs gaan waar hij zich bij de Spaanse Republikeinse regering zal voegen. Aguirre wist in 1941 met een vals Latijns-Amerikaans paspoort de Duitse autoriteiten, en de Spaanse Falangisten in bezet België en in Berlijn te verschalken om naar Amerika te gaan.

Ook Giral wordt in Londen verwacht. De Fransen hebben aan Giral al een visum gegeven, hetgeen volgens Aguirre een goed teken is, omdat zij hem voordien 'persona non grata' hadden verklaard.

Aguirre verklaarde nog, dat het thans niet de tijd was voor herstel der monarchie in Spanje (Londen, (AP) 3.2).

* * *

Don Juan zeide in Lissabon tot de Associated Press: Het Spaanse volk moet zeggen wanneer de monarchie hersteld dient te worden (Lissabon, (AP) 3.2).

ZELFBESCHIKKING.

Het Hoge Comité der Arabieren in Palestina heeft een beroep op de organisatie der Verenigde Landen gedaan om zelfbeschikkingsrecht te krijgen, vrijheid en onafhankelijkheid voor Palestina (Jeruzalem, (AP) 4.2).

GEEN BRANDSTOF MEER IN NEW YORK.

Noodmaatregelen worden in New York getroffen om de brandstofvoorziening, die ernstig bedreigd wordt door de stakingen te regelen. 3500 Havenarbeiders gaan Maandag in staking. Burgemeester William O'Dwyer zeide: Wij moeten brandstof in de stad hebben.

Men beraamt brandstof verscheping over de Hudson uit Nieuw Jersey. Ook zal men zien kolenwagons uit Nieuw Jersey naar New York te laten rijden. De American Federation of Labour (AFL) besloot tot de staking op Maandag 0.01 uur toen de besprekingen inzake loonregeling op niets waren uitgelopen. Ook wenst de AFL een veertigurige arbeidsweek in plaats van 48 uren.

In de staal-, auto,- vlees- en électriciteitsnijverheid is nog geen oplossing te voorzien. Nieuwe stakingen blijven dreigen. In totaal zijn er 1.380.000 in staking.

Ook het onderwijzend personeel in St. Louis is in staking gegaan en [illegible] werd een vrije dag gegeven, daar 400 onderwijzers Maandagmorgen om 7 uur zullen gaan staken.

In de koperindustrie is voor de nacht van Zon- op Maandag een staking afgekondigd, in Sandiego gaat men in de vliegtuigindustrie staken, in Kansas City dreigen de melkboeren met een staking.

Truman zal mogelijk mensen buiten de regeringskringen ermede belasten een oplossing te zoeken (New York (AP) 3.2).

KERR IN BESPREKING.

Sir Archibald Clark Kerr, de Britse biezondere gezant die in het Nederlands-Indische geschil moet onderzoeken, heeft tijdens het weekeinde afzonderlijke besprekingen gehad met den Indonesischen premier Soetan Sjahrir en Hubertus J. van Mook, waarnemend Gouverneur-generaal van Oost-Indië. Er werd niets verder bekend gemaakt, maar men neemt aan dat beiden hun uitgangspunt aan Sir Archibald hebben bekend gemaakt.

Dinsdag gaat Sjahrir voor vier dagen naar het binnenland om met zijn medeleiders te spreken.

Ondertussen werden zes Indische soldaten gedood en werden een Britse officier, twee Britse soldaten en twaalf Indische soldaten gewond door Indonesische sluikmijnen en verborgen schutters in Oost-Java (Batavia, (AP) 3.2).

TWEE INDONESIËRS DOODGESCHOTEN.

De onder geallieerd toezicht staande radio van Batavia maakte Maandag bekend dat twee vooraanstaande Indonesiërs verleden Zaterdag door twee Nederlandse mariniers werden doodgeschoten; later werd gemeld dat zij door twee Nederlandse matrozen werden doodgeschoten. In afwachting van het onderzoek dat nog gaande is, kon de Nederlandse Marine nog geen verklaring afleggen. Van niet officiële zijde werd vernomen dat de Indonesiërs zich schuldig gemaakt ziuden hebben aan het stelen van benzine.

BESPREKING.

Sjahrir en Clark Kerr hebben Zondag een samenkomst gehad ten huizen van Clark Kerr.

het nieuws van vandaag

Rusland, dat tot nu toe het grote struikelblok geweest is in de Organisatie der Verenigde Landen, heeft wederom moeilijkheden gemaakt toen men de voorlopige begroting voor 1946 ging behandelen. Het vindt 25 millioen dollar te veel voor een organisatie welke nog haar doeltreffendheid moet bewijzen. Hierop hebben de Engelsen — met steun der Noordamerikanen — verklaard, dat 25 millioen voor een organisatie om de vrede te bewaren niet veel is als men milliarden voor de oorlogvoering kan besteden. Het gaat natuurlijk niet om het bedrag, dat is duidelijk. Een flinke maatschappij besteedt evenveel voor het welzijn van haar personeel en hier gaat het om het welzijn van het gehele mensdom. Doch blijkbaar willen de Russen een slag om de arm houden ingeval zij de meerderheid der landen — en daardoor de organisatie — tegen zich vinden.

Vandaag zal de Veiligheidsraad verder debatteren over de Russische aanklacht tegen Engeland betreffende het optreden der Britse strijdkrachten in Hellas. Radio en pers van de Sovjet-Unie zijn tijdens het weekeinde druk bezig geweest om propaganda te maken tegen de Britten. Men wist er een afvaardiging van de communistisch georiënteerde EAM van Hellas bij te halen om de Russische beweringen te staven. Doch Groot Britannië is vol vertrouwen dat de Veiligheidsraad de Russische aanklacht zal afwijzen.

Dan komt het geval van Nederlands Indië aan de beurt. Indien Rusland het verliest in de Helleense quaestie kan men verwachten, dat het extra fel zal zijn in de Indische affaire. Intussen wordt uit Batavia gemeld, dat Sir Archibald Clark Kerr afzonderlijke besprekingen heeft gevoerd met Van Mook en Sjahrir.

Een gunstig bericht is, dat de Nederlandse strijdkrachten weer de beheersing hebben over de buitenbezittingen met uitzondering van Timor, waar de Australiërs voorlopig blijven.

WEST - END

MAANDAG: 7 pm De film gebaseerd op het leven van Yukon

„KLONDIKE CASE"

(UNA FIERA DE MUJER)

Ann Savage - Tom Neal - Glenda Farrell

Duizend en een man aan haar voeten. Zij komandeerde allen, met uitzondering van één.. gevecht, romance

fl. 1,25 fl. 0.75 Met titels Kinderen geen toegang

9 pm Voor de laatste keer de film

„BREWSTER'S MILLIONS"

(BOTANDO UN MILLON)

Dennis O'Keefe - Helen Walker - June Havoc

Een arme jongen die een millioen erft van een excentrieke oom, U lacht zich een kriek

fl. 1.25 fl. 0,75 Met titels Kinderen geen toegang

Morgen 7 & 9 pm „BATHING BEAUTY"

Toestanden in Europees Nederland.

Met het oog op de behoefte van velen dergenen, die binnenkort met verlof naar Nederland zullen vertrekken of plannen maken in die richting, dan wel om andere redenen daarin belang stellen, om eens uit de eerste hand enige betrouwbare inlichtingen te krijgen omtrent de momentele toestand in Nederland, heeft „De Passaat" pogingen in het werk gesteld om in deze behoefte te voorzien. „De Passaat" heeft den heer K. M. Groothuis bereid gevonden om in samenwerking met enige zijner reisgenoten een verslag samen te stellen van hun bevindingen tijdens hun recent verlof in Nederland en wij willen hieraan een en ander ontlenen, dat wellicht voor velen buiten de Isla kringen op onze zes eilanden van belang geacht kunnen worden.

Vervoer. Tot nu toe zorgt de [illegible] schip dat binnen komt voor het nodige aantal vrachtwagens om de bemanning en eventuele passagiers met hun bagage af te halen en naar hun respectievelijke woonplaatsen te brengen. Hoewel dit transport zeer primitief is is het vooral met het oog op het vervoer van de bagage, dat dus onder eigen toezicht geschiedt, een uitkomst.

Het reizen per trein is nog verre van aangenaam, doch men kan practisch iedere plaats in Nederland in één dag bereiken. Reis echter niet meer dan nodig is en combineert bezoeken aan andere plaatsen zo, met korte dagtrajecten volstaan kan worden. Alle plaatsen in het centrum van het land, dus tussen de grote rivieren, kunnen in enige uren bereikt worden. De verder liggende plaatsen aan de grote lijnen zijn ook nog vrij vlug te bereiken, b.v. Utrecht-Hengelo in c.a. ± 4 uur.

Doch een reis van Noord of Oost naar het Zuiden is niet eenvoudig, getuige een reis, welke ik maakte van Hengelo naar Maastricht, die als volgt verliep:

Vertrek per trein Hengelo — 12 uur. Aankomst Deventer 1.45.

Vertrek per autobus Deventer — 4 uur. Aankomst Arnhem 5.45.

Overnachten in Arnhem.

Vertrek per autobus Arnhem — 8 uur. Aankomst Nijmegen 8.40.

Vertrek per autobus Nijmegen — 9 uur. Aankomst Venlo 10.30.

Vertrek per trein Venlo — 10.45. Aankomst Maastricht 1.30.

Hierbij moest dus 5 keer een kaartje worden gekocht, dit betekende 5 keer in de rij wachten, hetgeen vooral bij die gedeelten welke per bus moeten worden afgelegd een corvee is, omdat hiervoor altijd meer reizigers zijn dan het aantal beschikbare plaatsen. Uit bovengenoemd lijstje blijkt, dat de aankomst in Deventer 1.45 was; voor de bus van twee uur waren geen kaartjes meer te krijgen. Na van 1.45 tot 2.30 in de rij te hebben getsaan, kreeg ik een kaartje voor de bus van vier uur, dus nogmaals anderhalf uur wachten.

De „bussen" zijn gewone militaire Fordvrachtwagens met een kap van zeildoek, waarin altijd 40 passagiers worden gestopt, waarvan ongeveer de helft kan zitten, terwijl de andere helft op elkaars tenen staat. Jongedames mogen nog wel eens op iemands knie zitten, mij is dat nooit aangeboden.

De meeste treinen zijn tegenwoordig weer min of meer tochtvrij gemaakt met behulp van veel hout en weinig glas. De Diesel- en electrische treinen zien er meestal het beste uit en eind November waren de meeste treinen weer verwarmd. De stoomtreinen waren 's avonds nog niet verlicht.

Op vele plaatsen zijn de spoorbruggen tijdelijk gerepareerd, terwijl nog enige belangrijke bruggen over grote rivieren binnenkort in gebruik worden genomen.

De algemene indruk in Nederland was dan ook, dat door de spoorwegen, in casu de spoorwegmannen een geweldig stuk werk verzet is en wordt.

Verder zijn er momenteel weer [illegible] land, die de verbindingen met de kleinere plaatsen onderhouden. Deze bussen zijn echter meestal tjokvol en doorgaans moet men een uur of langer in de rij staan.

Voeding. Hieronder volgt een officiële lijst met de hoeveelheden waarop volwassen personen recht hebben.

Bonlijst voor twee weken 25 November — 8 December.

5600 Gram brood, 650 gram bloem, 400 gram suiker, 125 gram boter, 250 gram margarine, 100 gram vet, 200 gram kaas, 300 gram vlees, 4 kg. aardappelen, 4 liter melk, 125 gram biscuits, 200 gram zout, 250 gram jam of stroop, 250 gram peuvelvruchten, 100 gram chocolade of snoep, 225 gram huishoudzeep, 2 doosjes lucifers, 100 gram suiker extra en 2 kg. aardappelen om voorraad te vormen.

Kinderen en personen, die zwaar werk verichten, ontvangen van de belangrijkste voedingsmiddelen iets meer.

Voor de rokers 4 rantsoenen tabaksartikelen, d.i. 80 sigaretten of 40 cigarillos of 20 sigaren. Voor dames en kinderen 200 gram chocolade of suikerwerken. Dames die roken en ook graag willen snoepen kunnen van elk de helft der genoemde hoeveelheden krijgen.

Hierbij komt zo nu en dan wat extra's, zoals verse vis, zoute haring, spekbokking, paling, groente of fruit, waarvoor in de kranten dan een bon bekend gemaakt wordt.

Het geheel is over het algemeen voldoende, alleen vet, boter, olie, koffie en thee vinden de mensen te weinig.

Het eten in de restaurants is goed; men kan vrijwel overal zonder bon eten. Een eenvoudig menu kost in de regel niet meer dan 2 à 3 gulden.

Een borrel kost in een gewone bar 40 cent, in een goed café of restaurant 65 cent, doch is meestal niet te krijgen.

Bier was slecht, bevatte slechts 1½% alcohol, doch begin December zou dit verhoogd worden tot 3½%.

Over het geheel genomen is het op het platteland en in de kleine plaatsen iets beter dan in de grote steden.

Kleding, enz. Bij een oppervlakkige beschouwing lijkt het kledingvraagstuk niet zo erg, je

Het nog heel veel mensen vrij behoorlijk gekleed gaan, doch bij nauwkeuriger toezien blijkt al gauw, dat dit meestal oudere mensen zijn die reeds volwassen waren toen de oorlog begon. Met de jeugd is het veel erger gesteld.

De meesten hebben nog nooit een nieuwe jas, pak of jurk gehad, het zijn allemaal afleggertjes van vader, moeder, oom of tante, die daardoor zelf ook weer minder overhouden. Verder is onderkleding, kousen en schoenen, vooral ook weer voor de jongeren, een moeilijk probleem.

Het vrouwelijk deel in de huishouding doet 's avonds niet veel anders dan verstellen van de onmogelijkste kledingstukken.

Hoewel de armsten het hier uiteraard weer het slechtst hebben, heb ik toch ook jongens en meisjes van een gymnasium gezien met kleren en schoenen of klompen aan, waar vroeger geen mens mee op straat durfde te komen.

Doch ook hier komt langzamerhand wat verbetering in. Er is overigens nog een groot tekort aan alle kleine artikelen, zoals garens, elastiek, naalden, spelden, kortom van al die dingen die naai- en verstelwerk mogelijk maken.

Werkmogelijkheid. Hiervan krijg je als buitenstaander geen duidelijk beeld, je ziet in elke stad overdag veel mensen op straat, waaronder veel jonge mannen, die niets uitvoeren of kunnen uitvoeren. Velen van deze mensen staan op wachtgeld, omdat de fabrieken nog niet volop kunnen werken, wegens gebrek aan materiaal.

Men kan niet geheel aan de inruk ontkomen, dat er een deel is, dat niet veel zin heeft in het werk dat er wel is.

Er is momenteel een groot tekort aan mijnwerkers, maar er zijn geen gegadigden uit andere beroepen.

Kosten van levensonderhoud. De meeste dagelijkse levensbehoeften zijn duur. Bovendien past de regering hier voor 800 millioen gulden per jaar bij. Op welke wijze dit opgelost moet worden is momenteel nog niemand duidelijk.

Volgens mijn inlichtingen verdienen goede vaklieden in de metaalindustrie 35 à 40 gulden per week, dus 25 à 28 Curaçaos, de minder bekwame belangrijk minder. Dit kan in andere industriën iets variëren maar veel verschil maakt dat als regel niet.

De betere arbeiders bij de spoorwegen en in overheidsdienst verdienen 40 à 45 gulden per week, dus 28 à 32 Curaçaos; ook hier verdienen de minder bekwame arbeiders veel minder.

Huisvesting. Door de verwoesting en stilstand in het bouwbedrijf is er een groot huizentekort. Het is zeer moeilijk om een huis te vinden en om een woonvergunning te krijgen. Niemand mag op eigen houtje verhuizen.

Er wordt echter hard aan gewerkt om de beschadigde huizen weer in bewoonbare toestand te brengen.

Huizen mogen zonder toestemming niet verkocht worden, de huur mag niet worden verhoogd en staat nog op vóór-oorlogs peil; allemaal goede maatregelen om prijsopdrijving te voorkomen. **Voor verlofgangers met grote gezinnen is het dus niet zo eenvoudig om onderdak te vinden, deze zullen de hulp moeten inroepen van familie of vrienden.**

Kleine gezinnen of enkelingen kunnen nog wel eens slagen, met een paar kamers of gedeelte van een huis, ofschoon de mensen in Nederland na de ervaringen met de evacuatie op grote schaal niet enthousiast zijn voor samenwonen.

Verwoesting: Hoe erg de verwoesting in totaal ook is, toch valt het den bezoekers meestal nog mee. Temeer daar op de meeste plaatsen veel is opgeruimd en ook doordat in de eerste opwelling na een bombardement gauw uitdrukkingen worden gebruikt als: Arnhem is plat, Rotterdam is weggevaagd, enz.; later valt dat dan dikwijls nog wel mee. In Arnhem is b.v. ongeveer 10% der huizen totaal vernield, 10% geheel onbeschadigd, alle andere huizen zijn alle min of meer gehavend, doch de meeste weer bewoonbaar gemaakt door tijdelijke reparatie.

Definitieve reparaties hebben gestadig voortgang, doch materiaal en arbeidskrachten zijn ook hier schaars ten opzichte van de grote hoeveelheid werk.

Arnhem is momenteel weer voor 80 à 90% bewoond, hoewel van een groot deel der bevolking twee gezinnen samen moeten wonen.

Hetzelfde kan ongeveer worden gezegd van plaatsen als Nijmegen en Zutphen.

De Betuwe, Wageningen, Oosterbeek, Venlo, Gennep en dergelijke plaatsen, die in de frontlinie hebben gelegen, zijn er iets erger aan toe. Ook de verwoestingen in Den Haag en Rotterdam zijn ernstig. Buiten de direct verwoeste buurten hebben de steden overigens een normaal aanzien. In vele plaatsen rijden de trams weer vrij normaal, zij het overvol. In Arnhem en Nijmegen worden de trams echter niet meer in gebruik genomen; hiervan is zoveel vernield of weggevoerd dat de gemeentebesturen hebben besloten tot het gebruik van bussen over te gaan. In Arnhem werd het stadsverkeer tijdelijk onderhouden met postauto's. Ook de winkels zien er weer normaal uit, de étalage's staan vol met kleding, schoeisel, vlees, kruideniers waren, groente en fruit, enz. Dit is echter enigszins bedrieglijk, omdat al deze artikelen alleen op speciale vergunning of een bon verstrekt worden. Als dat niet zo was, zou alles in één dag weg zijn, daar meestal de gehele voorraad in de winkels is uitgestald en de magazijnen leeg zijn. Niettemin ziet het geheel, vooral nu er meer verlichting komt, er weer smakelijk uit.

Mentaliteit. We zouden niet volledig zijn als we ook niet enige woorden zouden wijden aan de mentaliteit van de mensen in Nederland. Het spreekt vanzelf dat 5 jaar bezetting niet ongemerkt aan hen voorbij zijn gegaan. Toch viel het mij in menig opzicht niet mee, de veel gepresen eenheid tijdens de bezetting was totaal zoek. **De bladen van de grote politieke partijen waren nog met dezelfde haarkloverijen bezig als 30 en 40 jaar geleden.** Het verschil tussen mijn en dijn kennen velen ook niet meer en er is een zeker egoïsme onder de mensen ontstaan. Verder zijn hele drommen mannen en vrouwen met een soort danswoede behept, misschien omdat het 5 jaar verboden was, maar iedereen wil dansen, ook de ouderen en degenen die het nooit leren. Ook moet worden geconstateerd, dat bij een bepaald deel van het volk nog steeds een zekere uniformvering heerst. De belangrijkste introductie voor wat dan ook is vaak een uniform, zodat de meesten, die op de een of andere manier het recht hebben zoiets te dragen dat dan ook bij alle mogelijke en onmogelijke gelegenheden doen.

Ik geloof echter, dat binnen afzienbare tijd de Nederlandse degelijkheid wel weer de overhand zal krijgen en dat al die uitvloeisels van de bezetting wel weer zullen verdwijnen.

Verlof naar Nederland. Meermalen wordt de vraag gesteld of het aan te raden is reeds nu met verlof naar Nederland te gaan. Degenen die denken een verlof te gaan doorbrengen zoals we dat vroeger gewend waren, komen bedrogen uit. Reizen is moeilijk, amusement van enige betekenis is er nog niet; men kan zijn Curaçaose guldens niet op normale wijze kwijt. Hotels en pensions zijn niet of zeer moeilijk te vinden, dus wie daar op aangewezen is, kan beter wachten.

Grote gezinnen moeten trachten het huisvestingsprobleem voor zichzelf op te lossen, anders ook wachten. Maar al degenen, die een plaatsje kunnen vinden bij familie of vrienden en die niets anders verlangen dan Nederland en hun familie terug te zien, raad ik aan: Gaat zo gauw als ge kunt. Leeft rustig in eigen omgeving en tracht te genieten van eenvoudige dingen. De natuur in Nederland, hoewel hier en daar geschonden, is nog even mooi, men kan nog naar hartelust wandelen. Het contact met familie en vrienden, na zoveel jaren, doet goed, ook al zal menig verlofganger droeve verhalen moeten aanhoren. Doch ook dat willen we tenslotte weten van hen, die ons het naaste staan. Men zal ondervinden, dat men met oude bekenden uren kan praten over alles wat gebeurd is; al hebben we veel gelezen over alles, het persoonlijk contact doet je de dingen nog beter beseffen en de gebeurtenissen in haar juiste proporties bekijken.

Zorgt dat u voldoende kleding en schoeisel hebt, neemt voor u zelf niet veel etenswaren mee, heus, er is vrij veel te krijgen, ook dingen die we hier niet gewend zijn. Hoofdzaak is te zorgen voor wat boter, vet, olie, spek, thee en koffie. Voor rokers natuurlijk sigaren, sigaretten enz., en met wat er verder van de distributie bij komt kan ieder normaal mens het er dan best mee doen. Wat iemand verder voor anderen meeneemt is alleen voor hem van belang en geschiedt natuurlijk in overleg met de betrokkenen".

CURAÇAO

GESLAAGDE UITVOERING.

In het Briontheater heeft de violiste France Deck jongstleden Zaterdag een concert gegeven, waarbij zij aan de vleugel begeleid werd door Teun Don, directeur van het Curaçaos Conservatorium. Reeds terstond bij het eerste nummer bleek, dat het publiek de Zaterdagavond goed besteedde. France Deck is een begaafd violiste en de wijze waarop zij haar program met Mozart begon liet veel verwachten. Met volmaakte techniek en met dat fijne timbre hetwelk alleen de viool vermag te geven speelde zij. Het kwam ons voor, dat het gevoel bij deze musica het wint. Met een spontaniteit, zoals die alleen uit wel doorleefd gevoel geboren wordt, vertolkte zij haar stukken. Het publiek luisterde in stilte toe.

Een tweede figuur van deze avond was Raoul del Val, van opera-faam, die als bas optrad en van wien vooral zijn Adagio de la flute enchantée een buitengewoon trof door de wijze van voordracht. Ook de zanger werd aan de vleugel door Teun Don begeleid. Met de zwier dezen pianist eigen ondersteunde hij viool- spel en zang; soms kregen wij de indruk dat deze ondersteuning iets te zwaar was, maar over het geheel was het samenspel voortreffelijk.

Als toegift speelde France Deck een solo. Het motief was ontleend aan een Portorikijnse dans en zij wist dit moeilijke onderwerp op merkwaardige, maar tevens schone wijze aan haar vedel te ontlokken.

DE LIJST VAN DE P.A.A.

Maandag, 4 Februari 1946.

Vertrokken.

Naar La Guayra: Elsa en Dora Valdivieso; Carmen en Luisa de Larrazabal.

Naar Ciudad Trujillo: Jorge G. de Castro.

Aangekomen:

Van Ciudad Trujillo: Maxima Alsequier, William Amb. en Julie C. Buggie; Federico en Lucila Voigt; Lucila Bern, Graciela de Leon, Elias Contreras.

Van Miami John Martinus Theunissen, James Antonius Grovaart.

Van La Guayra: William Boates, Casper, Pura en Ramiro Helmeyer; Gerardo de Jong, Alvarado David, Harry Kalthoff.

CUBAAN HELPT HAITIANEN.

Kapitein S. W. Logan van het stoomschip „Beaconhill", dat uit Cuba op weg was naar Haïti, zag bij Cape Dame Maria (Haïti) een omgeslagen kano, waarbij zich twee uitgeputte Haïtiaanse vissers bevonden. Kapitein S. W. Logan nam de drenkelingen aan boord en mede naar Curaçao, waar hij ze in de hoede stelde van den Haïtiaansen Consul Ernesto C. Martijn, die ze onderdak verleende en hen naar Haïti terug zal zenden.

De bemanning van het Cubaanse stoomschip hield aan boord een collecte en schonk beiden vissers het geld om hen in hun nood te helpen.

EEN CURAÇAOS MUSEUM.

Zijn wij wel ingelicht dan ligt het in de bedoeling op Curaçao tot oprichting van een Museum te komen. Enkele mensen hebben, naar wij menen te weten, hiertoe reeds de nodige stappen gedaan.

Ongetwijfeld zullen velen dit als wij, met grote interesse horen. Ons blad heeft reeds ettelijke malen de noodzaak van een museum beklemtoond en tevens getracht belangstelling voor de historie van Curaçao, zijn monumenten en oudheidkundige waarden, te wekken. Het verheugt ons daarom te vernemen dat thans plannen tot oprichting van zulk en museum in de maak zijn.

ONTVANGEN KALENDERS.

Van Pieterez' Auto Washing Shop ontvingen wij een kalendertje met een foto van de onderneming.

De firma E. & G. Martijn zond ons een kalender met enkele kleurrijke platen. Dezen gevers betuigen wij onze dank.

POLITIEBERICHTEN.

Vond een lichte aanrijding plaats op het Hendrikplein tussen twee personenauto's, waarbij beide motorrijtuigen werden beschadigd (licht).

Oorzaak: Het ene motorrijtuig reed te dicht langs het andere, waardoor beide met elkaar in aanraking kwamen.

Werd gemeld dat op de werf Scharloo, een manspersoon door een vrachtwagen was aangereden en daarbij gewond zou zijn geworden.

Oorzaak: Een manspersoon was in een stilstaande truck gaan zitten en drukte op de starterknop. Doordat de truck in de achteruitversnelling stond, reed deze achteruit, waardoor drie personen, die achter deze vrachtwagen stonden, tussen de truck en een stapel hout bekneld raakten.

Vond een ernstig **verkeersongeval** plaats op de driesprong van wegen nabij Zuurzak. Grote materiële schade.

Oorzaak: Een vrachtwagen, komende van de weg naar Newpoort af, zou de weg naar Caracasbaai oprijden, doch reed door te grote snelheid uit de bocht en kwam, na over de kop te zijn geslagen in een diepte naast de weg tot stilstaand.

Had een lichte aanrijding plaats in de Bredestraat (OB) tussen een huurauto en een militaire vrachtwagen waarbij van de huurauto het rechtervoorspatscherm en de voorbumper werden beschadigd.

Oorzaak: Bij het nemen van een bocht naar rechts nam de bestuurder der militaire **truck** deze te klein en reed met het rechterachterwiel tegen de geparkeerde huurauto.

Werd een vrouwspersoon door een personenauto aangereden, waarbij deze vrouw licht aan het hoofd werd gewond.

Oorzaak: **De vrouw stak zonder** op het verkeer te letten de weg over.

Werd een meisje met een kind op haar arm door een personenauto aangereden. Het meisje alsmede het kind werden licht door glassplinters verwond.

Oorzaak: Het meisje stak **zonder op het verkeer te letten** de weg over.

Viel een manspersoon van een vrachtwagen, terwijl deze door een bocht reeds, komende vanuit de W.I. Compagniestraat en rijdende in de richting van de Eijk van Voorthuizenweg. De man bekwam enige ontvellingen en een vermoedelijke hersenschudding.

Oorzaak: De man wilde zijn broek niet vuil maken en bleef in de truck staan, hoewel er zitbanken aanwezig waren.

Had op de Hoofdverkeersweg om het Schottegat, ter hoogte van Heintje Kool een verkeersongeval plaats, waarbij een personenauto tegen een langs de weg staande cactus botste en ernstig aan de voorzijde werd beschadigd.

Oorzaak: Door de gladheid van de weg slipte het motorrijtuig en reed van de weg af.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Rodeweg ter hoogte van C.T.C. tussen een stilstaande dienstautobus en een personenauto. De autobus werd licht aan het linkerachterspatscherm beschadigd.

Oorzaak: De bestuurder van de personenauto reed te dicht langs de stilstaande autobus.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Handelskade ter hoogte van het Havenkantoor tussen twee personenauto's. Beide auto's waren licht beschadigd.

Oorzaak: **Beide auto's reden** echter elkaar voort. De voorrijdende bestuurder **wilde het ver**hoogde gedeelte oprijden, doch tegelijkertijd kwam daaruit een andere **motorrijtuig waarop de** bestuurder stopte. De achterrijdende bestuurder reed hierop tegen de linkerachterzijde van de voorrijdende auto op.

Vond een aanrijding plaats op de weg naar Welgelegen tussen twee autobussen, waarbij beide motorrijtuigen licht werden beschadigd.

Oorzaak: Slippen, door de gladheid van de weg.

Vond een lichte aanrijding plaats op de De Ruyterkade tussen een personenauto en een autobus. Van de autobus werd het linkerachterspatscherm ingedeukt.

Oorzaak: De personenauto reed op, op het ogenblik dat de autobus passeerde.

Vond een aanrijding plaats op de Schottegatweg ter hoogte van Rustoord Groot Kwartier. Een militaire vrachtwagen botste tegen een langs de weg stilstaande personenauto aan. Van de personenauto werd het linkerachterspatscherm ingedeukt en de treeplank beschadigd.

Oorzaak: Slippen, door de gladheid van de weg.

Vond een lichte aanrijding plaats op de weg naar Westpunt ter hoogte van Sans Souci tussen een personenauto en een huurauto.

Oorzaak: Een der auto's reed op het ten aanzien van dien bestuurder linkerweggedeelte.

Staten van Curaçao

Vergadering op Maandag 4n. Februari 1946, des namiddags te 4½ uur

TE BEHANDELEN ONDERWERP:

Ontwerp-landsverordening tot wijziging van het Kiesreglement (P.B.1938 No. 115) (1945-1946-52.

Willemstad, den 2n. Februari 1946.

De Griffier,

G. J. FERGUSON.

KATHOLIEKE SPORT CENTRALE.

Voetbal: Sithoc 2 — D.B.O. 2 4—2; Adelaars — Colombianen 2—3; Boys — Republiek, niet doorgegaan.

De Sportdag op Brakkeput vond onder stromende regen doorgang. Na de finale werd de K.S.C.-beker door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I...

Verriet O.P. uitgereikt aan het winnende elftal.

MR. DEBROT IN STEUNCOMITÉ

Meester Isaac C. Debrot is benoemd tot werkend lid van het Curaçaos Nationaal Steuncomité tot hulpverlening, aan opvarenden van het oorlogsschepen uit Nederland en Nederl...

Verloofd

LILLIAN B. VISSER

met

SIRO J. CARDOZE

Curaçao 3 Febr. 1946

CINELANDIA

HEDEN MAANDAG 4 - 8.00 PM

SPOREN VAN SPIONNAGE EN MOORD.. worden gevolgd door een buitenlandsche correspondent...

en

De avonturen, waarin hij zich gewikkeld ziet zijn een aaneenknooping van emotie en spanning

„THE SPY TRAIN"

Een Groote „thriller", in het Engelsch met Spaansche tekst.

Met:

Richard Travis, Catherine Craig, Chick Chandler, Evelyn Brent

Een geheimzinnige trein met een geheimzinnige bestemming!

Zelden Werd U zóó Geboeid..!

fl. 1.25 fl. 0.75 Geen kinderen.

Morgen DINSDAG: MARIA ANTONIETA PONS

in de prachtige Mexicaansche film:

„TOROS AMORY GLORIA"

Een uitgezochte komedie geheel gesproken en gezongen in 't Spaansch.

THEATER ROXY

HEDEN: MAANDAG 4 - 7.00 PM

Een droom van schoonheid en harmo... Een film met een diepe psychologisch... achtergrond...

LADY IN THE DARK

Engelsch met Spaansche tekst met.

Ginger Rogers, Ray Milland, Warner Baxter, Jon Hall, Mis...

In „technicolor"

fl. 1.25 fl. 0.75 Geen ki...

9.00 PM

IMPERIO ARGENTINO

..eerste actrice van de Spaansche fil... in:

„GOYES CAS..."

Gesproken en gezongen in het Spaansch met RAFAEL RIVELLES.

Muziek! Dans! Zang! Liefde! Jaloezie!

fl.1.25 fl. 0.75 Geen ki...

Morgen DINSDAG:

7 PM: „RHUMBA" m/ Geo. Raft & Ca... Lomb...

9 PM: „Strawberry Blonde" met James Cagney & Ann Sheridan

LINEA AEROPOSTAL VENEZOLANA

L. A. V.

GEREGELDE DIENSTEN DES DONDERDAGS:

MAIQUETIA -- CORO -- LAS PIEDRAS -- ARUBA v.v.

ELKE DONDERDAG:

07:30	MAIQUETIA	14:20
08:40	CORO	13:00
09:00	CORO	12:20
09:20	LAS PIEDRAS	12:00
09:35	LAS PIEDRAS	11:40
10:10	ARUBA	11:00

VOOR INLICHTINGEN EN RESERVEERINGEN:

KLM - KONINKLIJKE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ

DE RUYTERKADE 3 — TEL. 1020

ALGEMEEN AGENTEN.

IN 7 MINUTEN.

Uw huid heeft bijna 50 millioen kleine poriën, waarin ziektekiemen verborgen zijn, die jeuk, schilveren, uitslag, brandende puistjes, ringwormen, schurft, vetwormpjes, vlekken en andere huidaandoeningen veroorzaken. Gewone behandelingen geven slechts verlichting, daar zij de ziektekiemen, die de oorzaak zijn, niet aantasten. De nieuwe ontdekking NIXODERM, doodt de ziekte kiemen in 7 minuten en garandeert U een zachte, blanke aantrekkelijke en gladde huid binnen een week. Zoo niet dan krijgt ge Uw geld terug tegen terugzending van het leege pakje.

Haal Nixoderm nog heden bij Uw apotheker en verwijder de werkelijke oorzaak van huidaandoeningen.

NIXODERM.

tegen huidaandoeningen No. 3.

„Spectrum", het maandbla... voor intellectuele Jongeren, is toch beter.

Het biedt: Vraagstukken op godsdienstig- en sociaal ge... Letterkundige bijdragen. Artikelen op gebi... Aardrijkskunde, en Kennis der Natuur. M... talen zijn ook niet vergeten, terwijl een spa... vervolgverhaal de inhoud komt completeren.

U ZIET: ELCK WAT WILS

Abonneert U heden nog à f 6,75 op de nieuwe jaarg...

Nu is het de tijd. De eerste aflevering van de 3de ja... is juist verschenen.

Vertegenwoordiger voor Curaç...

H. Nasir.

Bajonetstraat 25. Willemstad.

2—1

BEKENDMAKING!

Inspectie der Belastinge...

Degenen die in de Gouvernements-bergplaatsen goedere... dan DERTIG DAGEN in tijdelijken opslag hebben, verzocht BINNEN EEN WEEK, daarover te beschikke...

Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, zal de... nistratie der Belastingen tot verkoop dier goederen overg...

Eene opgave van de opgeslagen goederen ligt te... re van den ondergeteekende ter inzage van belanghebben...

Willemstad, ...

De Inspecteur der Belasting...

Onderwijzers of Soldaten.

Dat een land meer onderwijzers dan soldaten moet hebben, is de verstandigste uitspraak, die wij de laatste tijd hebben gehoord.

Dat wij het nu eerst hoorden, pleit niet voor ons, maar laat is altijd beter dan nooit. De uitspraak werd immers reeds in 1902 gedaan door Tomas Estrada Palma, de eerste president, dien Cuba had, nadat het aan Spaans bewind ontworsteld, door de Noordamerikanen in vrije onafhankelijkheid was gesteld. Toch zullen er onder de lezers wel meer zijn, die deze uitspraak nimmer hoorden, want de berichtgeving over de landen en gebiedsdelen in het Caraïbische gebied liet en laat veel te wensen over. Wat weet de gemiddelde Nederlander van een zo belangrijk Caraïbisch gebiedsdeel als Curaçao? En het duurde zelfs tot de pas geëindigde tweede wereldoorlog eer ons land diplomatiek in de drie onafhankelijke Caraïbische republieken werd vertegenwoordigd.

Mr. Jan Izak Noest is de eerste Gezant der Nederlanden, die geaccrediteerd is te Habana (Cuba), Port-au-Prince (Haïti) en Ciudad Trujillo (Dominicaanse republiek). Mr. Noest resideert op een van de heerlijkste avenues in een buitenwijk van Habana, waar zijn woning gastvrijheid biedt aan de weinige Nederlanders, die Cuba bezoeken. Consulair, en dat is voor ons land belangrijk, is Nederland in Cuba vertegenwoordigd door een landskind uit het nabijgelegen Caraïbisch gebiedsdeel, door den Heer David Mordi Levy Maduro, even ijverig als voorkomend voor wien zijn hulp inroept.

Deze oorlog heeft doen zien welk een belangrijk gebied Caraïbië is. Strategisch ter beveiliging van de Golf van Mexico — de Zuidkant van de Verenigde Staten — en ter verdediging van het Panamá-kanaal. Economisch door de industrieën en rijkdommen, die op deze talloze eilanden vertegenwoordigd zijn. De stichting van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie, waarin sedert enige tijd ook Nederland vertegenwoordigd is, is hiervan een uitvloeisel.

En toch zullen de meesten niet van Tomas Estrada Palma gehoord hebben en nog minder van zijn uitspraak over onderwijzers en soldaten.

In de Middel- en Zuidamerikaanse republieken is het militaire element immer steeds sterk vertegenwoordigd. Dat de eerste president, dien Cuba kreeg, deze typerende uitspraak had, karakteriseert het land.

Voor een land is goed onderwijs belangrijker dan een goed leger. Om de eenvoudige reden, dat een wel geordend leger zonder voorafgegaan degelijk onderwijs niet kan bestaan, maar ook omdat de spirituele kracht van een volk immer van meer doorslaand belang is dan de ijzeren vuist. De strijd tussen Duitsland en Nederland illustreert zulks.

Het jaar 1946 schijnt in zoverre belangrijk te worden, omdat naar verluidt in dit jaar de oude uitspraak werkelijkheid zal worden in Cuba. Dit land zal, naar men ons mededeelde, thans meer onderwijzers dan soldaten krijgen.

Behalve de staatsscholen, die men bij een rit door het land tot in de kleinste plaatsjes aantreft, bestaat er een legioen van „colegio's", een soort middelbare scholen, waaraan Cubaanse en buitenlandse krachten werken. Zo heeft men er de colegio's van Cubaanse, Franse en Noordamerikaanse Dominicanessen, van de Jezuïeten, van talloze particuliere instellingen, waarvan het immense Colegio de Belén, twaalf kilometer buiten de hoofdstad gelegen, wel het voornaamste is. Dit gebouw, een goede twintig jaar oud, is het meest somptueuze schoolgebouw, dat wij ooit gezien hebben. Het heeft vier of vijf millioen dollar gekost, heeft binnenshuis eigen bankinrichting, kapperswinkel, observatorium, toneel en bioscoopzaal (voor tweeduizend personen!). Elf eigen autobussen van zestig plaatsen elk onderhouden de dienst met de stad. Het telt momenteel 1200 leerlingen. Het geldt als de beste onderwijsinrichting van Cuba.

Midden in de stad, op een heuvel ligt de in 1728 door Paus en Koning gestichte Universiteit, waar thans enkele duizenden studenten zijn ingeschreven. Bovenaan de grote trap, die onderbroken wordt door een standbeeld, waarin de Alma Mater werd uitgebeeld, ligt het rectoraatsgebouw met terzijde andere gebouwen van ettelijke verdiepingen. Alle in eigen fraaie stijl opgetrokken. Over een ruime patio komt men in de nieuw bijgebouwde, maar in oude stijl gehouden, bibliotheek, die de best voorziene is van het Caraïbische gebied. De inrichting is practisch en voornaam met drie afzonderlijke leeszalen. Het catalogussysteem is als in de grote moderne boekerijen. In de Nationale Boekerij die in een in 1538 gebouwd fort is ondergebracht, heeft men wel een kostbare boekenschat — zij het dat de moderne tijd te weinig is bijgehouden — maar het opbergsysteem op houten (!) stellages is niet alleen gevaarlijk, maar ook onpractisch.

ONS KONINKRIJK

NEDERLANDERS HERSTELLEN GEZAG.

Een Aneta-bericht uit Batavia meldt, dat Nederlandse gewapende macht alle buiteneilanden van Nederlands Oost-Indië beheerst, behalve Timor, dat nog onder Australisch bevel staat (New York, (AP) 3.2).

MILITAIR GEZAG OVER BUITENBEZITTINGEN.

Officieel werd bekendgemaakt dat de Nederlandse strijdkrachten Zaterdag om 10 uur 's morgens het toezicht overgenomen hebben van alle eilanden van de buitenbezittingen met uitzondering van Timor dat voorlopig onder de Australiërs blijft.

Kapitein ter Zee Jhr. Hendrik W. van Forest die Donderdag van zijn inspectietocht langs dit gebied aan boord van de „Piet Hein" terugkeerde, verklaarde Zaterdag dat alle lagen der bevolking het herstel van de Nederlandse administratie met vreugde begroeten.

Inlandse regenten op Timor, Soembawa en Flores geven de voorkeur aan hulp van Nederland boven inmenging van grote mogendheden of economische overheersing van Java welke zij vrezen dat het gevolg zou zijn van onmiddellijke onafhankelijkheid. De Sultan van Soembawa zeide politieke onafhankelijkheid als klinkklare nonsens te beschouwen zolang Indië economisch nog afhankelijk is.

DE VIJANDELIJKHEDEN OP JAVA.

Het communiqué van Maandag luidt als volgt: „Bij een huiszoeking die Zondag plaats vond in het Matraman district te Batavia werden twee geweren, wat ammunitie en enkele eigen gemaakte handgranaten in beslag genomen terwijl 4 verdachte personen in arrest gesteld werden. Onder de voorraden die te Buitenzorg in beslag genomen waren, welke afkomstig waren van de Japanse opslagplaats te Soekaboemi, bevonden zich ook 15 vrachtauto's geladen met rijst.

Uit Bandoeng valt niets te vermelden.

Te Semarang vond lichte activiteit plaats rondom de Gombell heuvel. In Oost-Java werden de Britse posities nabij Tebel, ten Zuid Oosten van Soerabaja gelegen met granaten beschoten zonder dat er echter slachtoffers te betreuren waren. Drie Brits-Indische soldaten werden gewond toen de Britse artillerie positie ten Oosten van Brinkang door Indonesiërs met mortieren werden beschoten.

Het communiqué van Zondag meldt nog dat een patrouille die zich ten Zuiden van Kletek voortbewoog zware tegenstand ondervond van kampongs die langs de weg gelegen waren. Nadat een andere compagnie de eerste versterkt had, trok de gehele colonne langs Gedangan ten Zuiden van Soerabaja terug. Een tot ambulance omgebouwde jeep benevens enkele brancards werden door landmijnen opgeblazen waarbij 6 personen werden gedood en 11 gewond. Een jeep werd door sluipschutters beschoten waarbij twee mannen gewond werden. Het totaal aantal slachtoffers van deze activiteiten rondom Tebel bedraagt 6 doden en 15 gewonden. Een Sherman-tank en drie wagens werden door landmijnen beschadigd.

Voorts wordt gezegd dat extremisten, waarvan het aantal niet bekend is, opdringen naar de Britse posities in de Oostelijke sector van Semarang, doch zij werden tijdens een hevige regenval door machinegeweervuur verspreid.

Vrijdagnacht wisten extremisten door te dringen tot de Japanse opslagplaatsen doch zij werden met geweervuur verdreven. Te Batavia doorzochten de geallieerden Zaterdagnacht Weltevreden ten Oosten van het Koningsplein gelegen waarbij zij meer dan 1000 personen ondervroegen en meer dan 100 personen arresteerden. Te Bandoeng is alles rustig. (Aneta)

WEER IN WERKING.

De geallieerde radio van het Verre Oosten trad Zaterdag weer in werking nadat een aantal besprekingen gehouden waren.

EERVOL ONTSLAG.

Aan de generaal-majoors Bakker, J. van Drees en J. Pesman, allen hoofd officieren van het Nederlands Indische leger werd bij Koninklijk Besluit eervol ontslag verleend onder dankbetuiging voor de langdurige belangrijke diensten den lande bewezen. (Aneta)

HET PROBLEEM DER VLUCHTELINGEN.

De Nederlandse afgevaardigde in de Commissie voor Vluchtelingen van de O.V.L, verklaarde in deze commissie, dat men als grondbeginsel moet aanvaarden, dat alle personen, die uitgeweken zijn, vrij moeten blijven om te beslissen of zij al dan niet gerepatrieerd willen worden.

Hij gaf de volgende regels aan:
1) De wens om niet terug te keren naar het land van herkomst moet door de autoriteiten van dit land en die van het land, waar de refugie toevlucht heeft gezocht, geëerbiedigd worden, tenzij men kan bewijzen, dat de persoon onder de geldende internationale wetten uitgewezen kan worden.
2) Een dergelijke persoon kan zich overal vestigen.
3) Indien de autoriteiten van het land, waar hij zich vestigde om nationale veiligheidsredenen of om redenen van economische aard deze vestiging ongewenst achten moeten een daartoe in te stellen internationaal lichaam de zaak ter harte nemen.

Daar het refugié-vraagstuk een internationaal vraagstuk is, dient er ook een internationale oplossing te worden gevonden.

In de eerste plaats moeten de personen geklasseerd worden. Misdadigers en collaborateurs dienen in een speciale groep te worden samengebracht.

Intussen moeten allen geholpen worden. De regufié's, waarvan de status reeds bepaald is, dienen onmiddellijk gevestigd te worden.

De Nederlandse afvaardiging is er voor, dat in de Economische en Sociale Raad een commissie wordt gevormd, belast met de zorg voor de refugié's. Deze commissie zou het vraagstuk in zijn geheel dienen te onderzoeken, de vluchtelingen klasseren, de nodige maatregelen treffen om voorlopig bijstand te bieden, de nodige betrekkingen aanknopen met alle officiële of privé lichamen, die op enige wijze verbonden zijn met dit vraagstuk en tenslotte een lichaam vormen, dat de verschillende functies, die op het ogenblik door allerlei organen worden geoefend, op zich neemt (Aneta).

200 TOT 300.

Reeds zijn enkele leden van de twee tot drie honderd leden der Russische Handelsafvaardiging in Amsterdam aangekomen. Deze handelsafvaardiging zal samenwerken met het Nederlands Russische Instituut te Rotterdam.

EEN OFFICIEEL LEGER.

De semi-officiële strijdkrachten van de „Indonesische Republiek" zullen haar officieel leger worden. De „regering" heeft bekend gemaakt, dat het onregelmatige „volksleger" geleidelijk zal worden ontbonden (Aneta).

MEN WIL MEER SCHEPEN.

Minister James M. de Booy deelde Donderdag in de Tweede Kamer mede, dat de Nederlandse Regering van plan is een aantal Liberty-schepen te kopen in de Verenigde Staten. De Heer Kievit (S.D.A.P.) zeide, dat Nederland recht heeft op internationale bijstand om de koopvaardij weer op te bouwen. Hij stelde ook de vraag of de Noordamerikaanse werven geen schepen voor Nederland kunnen bouwen.

Minister De Booy antwoordde, dat de Geallieerden allemaal hun koopvaardij ter beschikking hebben gesteld om de oorlog te winnen. Daarom is Nederland niet gerechtigd dergelijke eisen te stellen. Hij ontkende, dat men de Nederlandse koopvaardij op de achtergrond houdt of dat Nederlandse havens gepasseerd worden.

Het Tweede Kamer-lid Schilthuis vroeg of Nederland het Nederlands-Japanse aandeel in de wereldscheepvaart zal overnemen. Hij drong er bij de regering op aan goed te letten op de wereldmarkt, omdat de Nederlandse uitvoer nooit voldoende zal zijn om de Nederlandse schepen bezig te houden (Aneta).

SURINAME

DE COMMISSIE IN SURINAME.

De heeren Rutgers, Albarda en Philips kwamen Zondag uit Curaçao per K.L.M. aan te Paramaribo. Zij werden op het vliegveld Zanderij verwelkomd door Gouverneur Brons, Mr. Uffelie en den districtscommissaris J. Michels. Zij zullen tot Vrijdag a.s. blijven.

[Naar uit de Surinaamse bladen blijkt zal de bevolking een betoging houden tegen devaluatie van de Surinaamse gulden tijdens het verblijf van de Commissie in Suriname]

EEN EIGEN VLAG.

Op een propagandavergadering van de kiezersgroep „Nationale Opbloei" in Suriname hield de candidaat Emile de la Fuente een sterk nationalistische redevoering waarin hij tevens vroeg om een eigen vlag voor Suriname naast het eigen wapen en volkslied dat men reeds heeft.

De heer Wim Bos Verschuur, eveneens candidaat, zeide dat de Surinaamse Arbeiders Centrale, waarvan hij voorzitter is, een prijsvraag zal uitschrijven voor het ontwerpen van een Surinaamse vlag, waaraan door personen van 21 tot 23 jaar kan worden deelgenomen. Waarom deze leeftijdsgrenzen gesteld werden zeide hij niet.

WAAR KERK EN STAAT ELKAAR NIET KENNEN.

Moskou, centrum van communisme.

Het is niet eenvoudig Moskou, het heftig kloppende hart van het nieuwe rode Rusland te zien te krijgen. De weg tussen Berlijn en Warszawa is lang en de trein doorkruist het oude Polen zonder veel haast te maken. Ver achter de brede Weichsel liggen de wijde vlakten, die toegang geven tot het onmetelijke land, dat door zijn uitgestrektheid onoverwinnelijk is, maar veel heeft verloren van wat men vroeger tot het aloude, heilige Rusland rekende.

Na vele uren sporen zien we de eerste huizen van Moskous zelfkant opdagen; vele van hout met de typische versieringen rond de ramen. We naderen de stad, de eeuwenoude zetel van de Grieks-Orthodoxe Kerk, al noemen de Russen zelf haar niet Grieks, noch Latijns, maar „Pravoslawnaja", dat behalve „Orthdox" ook nog „de rechte verheerlijking" betekent.

Moskou, eeuwenlang de erfgenaam van het oude Byzantium, is thans een metropool waar in een communistische volksgemeenschap ruim vier millioen inwoners zwoegen en strijden met een fanatiek geloof aan een betere toekomst, maar waarin voor de godsdienst te weinig armslag is overgebleven.

Is Leningrad, aan de delta van de Newa, een stad die Westers aandoet, Moskou is Oosters en zuiver Russisch en voor den Rus van het oude regime de stad die eerbiedig „Moedertje Moskou" genoemd wordt.

Een auto brengt ons via de drukke Gorkistraat naar het hotel, waar men blijkbaar op onze komst is voorbereid. De pasformaliteiten zijn spoedig voorbij en wij krijgen een kamer die erg meevalt.

Oude en nieuwe bouwkunst.

Nergens ter wereld heeft een stadswandeling een zo wonderlijk beeld van een vermenging van oude en nieuwe bouwkunst. Nabij de communistische-stramme gebouwen van vijf tot vijftien verdiepingen in staal, glas en beton, vindt men het eeuwenoude Kremlin met zijn vergulde torenkoepels. Na deze oorlog is men weer begonnen met de afbouw van het hoogste gebouw van de wereld, het „Paleis der Sovjets" dat een hoogte van 416 meter zal bereiken en meer dan 40.000 mensen zal kunnen herbergen. Alleen het beeld van Lenin, dat het gebouw zal bekronen is meer dan 90 meter hoog; de grootste vergaderzaal zal 21.000 personen kunnen bevatten, die zo nodig met koptelefoons het gesprokene zullen kunnen volgen. Meer dan 2000 toneelspelers kunnen op het toneel tegelijk optreden en rondom deze kolossale ruimte zijn andere vergadergelegenheden geprojecteerd, die 6000 en andere die minder personen een plaats kunnen verschaffen.

Naast de openbare gebouwen die ten dienste van de communistische cultuur staan, staan nog de oude kerken en kerkjes met hun ikonostasen met byzantijnse heiligenfiguren en godsdienstige motieven. Ze bevatten nog tal van oude ikonenschatten, immers, Moskou is niet ten onrechte genoemd de stad van de „Wladimirskaja" de heilige Godsmoeder van grootvorst Wladimir de Heilige.

De rijke families, die vroeger hielpen om de talloze kerken en kerkjes in stand te houden, zijn er sedert lang niet meer en de vroegere andere, vaste inkomsten van de kerkbesturen behoren eveneens tot het verre verleden. De bedienaren van de Kerk van het heilige Rusland zijn thans geheel aangewezen op wat de gelovigen, de parochianen offeren en dat is niet altijd veel.

Het is moeilijk voor een niet Grieks-Katholieken vreemdeling een volledig beeld te krijgen van wat thans het kerkelijk probleem van Rusland genoemd wordt, ook al zou hij zich werkelijk vrij kunnen bewegen. De verhaaltjes van het „schaduwen" en controleren van de vreemdelingen zijn in zoverre overdreven dat een niet verdacht vreemdeling er geen hinder van ondervindt.

Geen contact tussen Kerk en Staat.

Wettelijk kennen de Staat en de Kerk elkaar niet meer; de Kerk kan of wil geen gemeenschap meer hebben met de Staat, die uitsuitend het wereldse regelt en dan in fel communistische zin. Wat nog van de Orthodoxe Kerk is overgebleven, moet zwaar boeten voor haar „Staatsfreundlichkeit" gedurende het eeuwenlange tsaristische bewind.

De Metropoliet van Moskou, Sergius, die als bisschop reeds een belangrijke figuur was aan het laatste tsarenhof, is in de eerste oorlogsjaren vermoord gevonden aan de heerbaan bij Smolensk; hij had evenals zijn voorgangers de haast bovenmenselijke taak, de Kerk van Rusland veilig door de grootste moeilijkheden te sturen. In zijn eenvoudig huisje in de Baumanskij perculok, tussen andere haast even armelijke houten huisjes, moesten de geweldige problemen worden opgelost, waarvan een der meer belangrijke was, het kiezen van een Patriarch.

Door de samensmelting van Kerk en Staat was in de laatste eeuwen geen patriarch meer gekozen en de gedurende de revolutie in 1917 gekozen patriarch Tychon heeft nog gedaan wat mogelijk was om tot een nieuwe hierarchie te komen. Na zijn dood gaf de regering geen verlof tot het kiezen van een opvolger. De z.g. „Levende kerk", het resultaat van een samenwerking tussen de bolsjiwiki en de „obnowlentsjy" („vernieuwers"), trok velen van de aloude kerkgemeenschap af, maar Sergius en zijn voorgangers hebben in hun strijd toch succes geboekt. Na het hoogste punt in 1925 is het met de „Levende Kerk" bergafwaarts gegaan.

Van de 108 bisdommen met 12593 parochies en 16540 geestelijken waren er slechts twee jaar later 84 bisdommen met 6245 parochies en 10815 geestelijken over. Sergius schatte zijn aantal lidmaten in 1930 op enige tientallen millioenen, onder 163 bisschoppen en ondergebracht in 30000 parochies. Ook in Rusland bidt men „voor één kudde en één herder."

De Kerk heeft het in Rusland niet gemakkelijk, maar wanneer de huur van het kerkgebouw aan de Sovjets wordt betaald en de geestelijkheid zich houdt aan de beperkingen van de religieuze propaganda, dan worden geen moeilijkheden in de weg gelegd bij de liturgische oefening van de godsdienst. De Staat geeft alle benodigdheden, gewaden en vaatwerk en wat verder nodig is in bruikleen — de staatsfabrieken zorgen voor de waskaarsen, maar alle sociale werkzaamheden zijn de geestelijkheid verboden. Zij zijn verstoken van vele rechten die den werkenden staatsburger in zijn levensonderhoud steunen. (De Volkskrant).

MET RECHT
KAN „WARNER BROS". TROTSCH ZIJN OP HAAR PRESTATIE
(ZEGT HET WEEKBLAD „TIME")
GEORGE GERSHWIN
DE MAN, DIE AMERIKA OP MUZIEK ZETTE......
ZIJN LIEF EN LEED........
ZIJN TELEURSTELLINGEN EN OVERWINNINGEN.......
ZIJN ONSTERFELIJKE MUZIEK.....
in:
„RHAPSODY IN BLUE"
MET:

ROBERT ALDA	Als	GEO. GERSHWIN
JOAN LESLIE	Als	JULIE ADAMS
ALEXIS SMITH	Als	CHRISTINE GILBERT
CHARLES COBURN	Als	MAX DREYFUS
JULIE BISHOP	Als	LEE GERSHWIN
ALBERT BASSERMAN	Als	PROF. FRANK
ROSEMARY DE CAMP	Als	MRS GERSHWIN
HERBERT RUDLEY	Als	IRA GERSHWIN
EDDIE MARR	Als	BUDDY DE SILVA
OSCAR LARAINE	Als	RAVEL
HUGO KIRSCHOFFER	Als	WALTER DAMROSH
MARTIN NOBLE	Als	JASCHA HEIFETZ
WILL WRIGHT	Als	RACHMANINOFF

BOVENDIEN:
AL JOLSON — OSCAR LEVANT — PAUL WHITEMAN — HAZEL SCOTT.
EEN MUZIKAAL UTOPIA!
PREMIERE IN „CINELANDIA" OP:
VRIJDAG — 8 FEBR.
ZATERDAG — 9 FEBR.
ZONDAG — 10 FEBR.

De Curacaosche Kunstkring.
RECITAL
PORTIA WHITE,
contralto
Woensdag 6 Februari 1946
des avonds om half negen
in den Stadsschouwburg.
Toegangsprijzen: eerste rang f. 6.- Kunstkringleden f. 4.-
tweede rang f. 4.- Kunstkringleden f. 2.50
Kaarten verkrijgbaar in El Louvre.
3—2

Padvinders Groep
"GROOT ADMIRAAL BRION"
Gedurende de Maand Februari worden nieuwelingen en voortrekkers - gasten aangenomen. Zij die voor het verkenners spel of pionieren voelen kunnen zich schriftelijk of persoonlijk aanmelden op de volgende dagen der week:
Dinsdags, Donderdags, Vrijdags tusschen 6.30 pm. en 7.30 pm. in het oude Roode Kruis gebouw te Oranjestad beginnende de 1ste Februari.
Degenen die op St. Nicolaas wonen kunnen hun brief indienen bij de bartender van de Surinaamsche Club.
De Groepleider.

EDISON HOUSE
PIETERMAAI 7 TELEFOON 2111
Met de ss. „Maaskerk" ontvingen wij een zending
STOFZUIGERS
uit Nederland
zeer laag in prijs
Haast U, de voorraad is beperkt!
Tevens belasten wij ons met het aanleggen van electricche installaties en voor onze reparaties zoals strijkijzers, toasters enz. hebben wij een goede zending MICA uit Engeland ontvangen. Tevens berichten wij het ontvangst van onze
Schemerlampjes
uit Delftsblauw
LAAT
EDISON HOUSE
AL UW ELECTRISCHE
BENODIGDHEDEN REPAREREN.

De Toekomst van de Nederlandse Beschaving

Onlangs hield Zijne Excellentie Professor Dr. G. van der Leeuw, minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, de volgende radiorede over de Toekomst van de Nederlandse Beschaving, die wij hieronder om zijn belang laten volgen.

Wij zijn het er allen over eens, dat ons vaderland niet ongeschonden uit de wereldstrijd is gekomen. Al ziet het er reeds geheel anders uit dan in Mei, men behoeft gewoonlijk niet ver te reizen om de lidtekens van de oorlog waar te nemen. Evenmin behoeft men een grote kring van landgenoten, om te bespeuren welke onherstelbare verliezen van de beste mensenlevens onze worsteling heeft medegebracht.

Iets minder duidelijk is het velen, dat ook onze beschaving, in de strijd zwaar hebben geleden. Het feit, dat een wel niet groot, maar toch ook niet te verwaarlozen, percentage Nederlanders zijn heil zocht, niet slechts in een landsverraderlijke politiek maar ook in geforceerde, kunstmatig buiten ons land geconstrueerde beschavingsvormen, is een droevig symptoom, dat er aan onze eigen beschaving iets hapert. Wij kunnen de schuld niet van ons op hen werpen, zij behoorden tot ons volk, en hun verdwazing is een symptoom van een ziekte, waaraan wij allen lijden.

Ik geloof, dat die ziekte ons noodzaakt om niet enkel in materieel en financieel, maar ook in cultureel opzicht te spreken van een noodtoestand waarin wij ons bevonden en ten dele zeker nog bevinden.

Wat is de diagnose van de ziekte? En wat de therapie? Voor beide punten moge ik een ogenblik aandacht vragen.

Er zijn naties, welke moeite hebben met het vinden van de juiste houding ten opzichte van zichzelf en van anderen. Zulk een natie is typisch de Duitse. Vervuld van een sterk besef van nationale eigenwaarde, twijfelt niettemin de Duitser in zijn hart aan zijn nationale roeping, aan zichzelf. Hij voelt zich niet zeker, zet daarom een grote mond op, en laat zich helaas al te gemakkelijk verleiden tot geweiddaden, waarvan hij de strekking vervolgens hartstochtelijk ontkent. Hij is in dit opzicht het volstrekte tegendeel van het rustige zelfgevoel van den Brit. In dit opzicht staan wij Nederlanders zeer zeker meer aan de Britse dan aan de Duitse kant. Wij hebben geen behoefte om te brallen over onze natie, grote woorden zijn ons geenszins lief en gewelddaden verafschuwen wij van nature. Wij zijn Nederlanders, en wij weten, dat het een goed ding is Nederlander te zijn. Dat behoeft niet vele malen herhaald te worden. Maar wanneer iemand het ontkent of anders construeert dan wij het voelen, worden wij boos. Dat hebben de Duitse heren telkens weer kunnen merken.

Een gevaar.

Wij lopen echter een ander gevaar, dit: dat de verdeeldheid van inzicht betreffende de diepste vraagstukken van leven en dood, van God en wereld, welke ons volk kenmerkt en zeker als zodanig niet ontsiert, ons ertoe brengt ons nationaal besef als memoriepost uit te trekken. De tijd van het verzet heeft alle nationale krachten in ons volk gemobiliseerd, ook die, welke diep sluimerden. Wij kunnen den Duitsers nooit genoeg dankbaar zijn, dat zij ons na jaren, waarin het soms leek of er niet één, maar drie of vier Nederlandse volken waren, het fiere besef hebben hergeven van datgene, waarin wij allen één zijn, den trots Nederlander te zijn en te blijven. Maar de bevrijding heeft ook de oude verdeeldheid al spoedig weer los gemaakt. Zodra wij geen last meer hadden van de gemeenschappelijken vijand, meenden wij, dat het nu weer volkomen vanzelf sprak, dat wij Nederlanders, en goede Nederlanders wàren, dat wij er dus niets meer voor behoefden te doen en ons rustig weer konden wijden aan onze religieuze en politieke verschillen.

Ik doe van die verschillen niets af. Zij zijn zeer belangrijk. En ons volk is terecht van niets zó afkerig als van eenheidsmeningen. De felheid van het verzet is immers juist hieruit te verklaren, dat de Nederlander niets zozeer schuwt als gelijkschakeling. Dat ligt in zijn diepste aard.

Maar in het vanzelfsprekend vinden van het nationaal besef, ligt een zeer groot gevaar voor de toekomst van onze Nederlandse beschaving.

Een taak.

Het Nederlanderschap is niet een toestand, maar een taak. En dat het mogelijk is die taak radicaal af te wijzen hebben de oorlogsjaren zelf bewezen. Het zal dus noodzakelijk zijn, dat wij bij allen nadruk dien wij leggen op onze uiteenlopende overtuigingen niet uit het oog verliezen, dat ook het Nederlanderschap meer is dan alleen maar een quaestie van de burgerlijke stand, die vanzelf spreekt en waarvoor men alleen in oorlogstijd warm loopt, dat het is een ideaal, en een overtuiging. Anders dreigt de winst van deze oorlog verloren te gaan.

En daarmede de grondslag aan de toekomst van onze beschaving te worden onttrokken. Alleen een gepast gevoel van eigenwaarde, een sterk besef van wat „Nederlands geestesmerk" is, kan aan die beschaving kracht en karakter verlenen. Daarom is het toe te juichen, dat het Nationaal Instituut, waarin de meest uiteenlopende geestesinrichtingen vertegenwoordigd zijn, zich in het biezonder tot taak heeft gesteld de verlevendiging en verheffing van ons nationaal bewustzijn. Moge het onder de leiding van zijn voorzitter, Prins Bernhard, deze taak volbrengen.

Het gezin.

Er is een tweede voorwaarde, waaraan moet worden voldaan, zal onze beschaving een toekomst hebben. Dat is de goede gezondheid van het gezin. Het gezin is nog altijd de grondslag niet alleen van onze ganse maatschappij, maar ook van een krachtige en doelbewuste cultuur. De Nederlandse delegatie van jongeren, die onlangs deelnam aan de World Youth Conference te Londen, vertelde mij, dat in de bijeenkomsten van die conferentie hierop met kracht was gewezen door de afgevaardigden van de Sovjet-Unie, waaruit men jaren geleden wel eens andere geluiden hoorde. Het is immers niet zo, dat een sterk besef van waarde van wetenschap en kunst den mens verheft boven de algemeen menselijke waarden, die in het gezinsleven tot uitdrukking komen. Het is in de afgelopen jaren, helaas, wel afdoende gebleken, dat ook de kunst en wetenschap het niet kunnen stellen buiten die algemene normen van trouw en nauwgezetheid, waarvan het gezonde gezin de kweekplaats is. Goed burgerlijk en artistiek of wetenschappelijk zijn volstrekt niet met elkander in strijd. De al te losse band, die thans vele gezinnen bijeen houdt of niet bijeen houdt, geeft aanleiding tot ernstige bezorgdheid.

Het onderwijs.

Het gezin kan echter lang niet alles doen. De school moet aanvullend optreden en deze aanvulling is van het hoogste belang. Men vraagt mij van verschillende zijden, waar de aangekondigde vernieuwing van het onderwijs blijft, waarnaar brede kringen reikhalzend uitzien. Ik kan verzekeren, dat er hard aan gewerkt wordt. Het is echter gemakkelijker over deze materie brochures te schrijven en te debatteren dan een nieuwe wettelijke regeling tot stand te brengen. Natuurlijk, dit laatste moet geschieden en ik zal er met alle kracht naar streven. Maar ik wil er hier toch op wijzen, dat geen wettelijke regeling, hoe voortreffelijk ook, de vernieuwing van het onderwijs tot stand kan brengen.

Zij kan slechts kanaliseren, wat op het ogenblik als een levende stroom vloeit. Deze stroom moet nog veel breder en dieper worden. De verniewing van het onderwijs moet tenslotte tot stand komen in de geesten van hen, die het geven en hen, aan wier kinderen het wordt gegeven. Daarom is elk experiment op onderwijsgebied, mits wel overwogen, waardevol ook al omdat het aantoont, wat in de bestaande wettelijke regeling aan vernieuwing in de weg staat. Hoe meer dus de scholen en hun leerkrachten de vernieuwing practisch ter hand nemen, hoe spoediger zij tot stand zal komen. Daarbij zullen nog twee dingen blijken. Vooreerst, dat elke vernieuwing behoort te beginnen bij de opleiding der leerkrachten zelf. Aan de opleiding van leraren en onderwijzers zal dan ook de meeste aandacht moeten worden besteed. In de tweede plaats zal, naarmate men tracht ook reeds binnen het bestaande kader tot een zekere mate van vernieuwing te geraken, blijken, dat elke school wordt tot een levend lichaam inplaats van een „inrichting van onderwijs".

En wanneer dit gemeenschapsgevoel op elke school groeit de jongens en meisjes er even geestdriftig over spreken, als over hun voetbalclub en hun padvinderspatrouille, zijn wij een heel eind verder.

De jeugdbeweging

Dan is er het derde milieu, waarin de jeugd zichzelve opvoedt. Het belang van de talloze jeugdverenigingen welker activiteit wij samenvatten onder de naam jeugdbeweging acht ik zeer zeker even groot als dat van de school. De jeugd behoort in het gezin, maar moet dit vroeg of laat verlaten. Zij streeft dus naar haar eigen leven en zij doet dat in toenemende mate. De aanvulling van de opvoeding, welke hier gegeven wordt, is biezonder groot en belangrijk. De overheid zal hier met nog groter voorzichtigheid moeten optreden, dan zij reeds doet op het terrein van de school. Elke regeling van boven af zou de hier meer dan ooit geboden vrijheid belemmeren. Het eigenaardige van de jeugdbeweging is immers, dat het een beweging is, die van de jeugd zelf uitgaat en wanneer zij dit niet zou doen, volkomen haar zin verliest. Voor de overheid kan hier dus alleen een taak zijn van coördinatie en bemiddeling, wanneer de jeugdbeweging zelf daarom vraagt.

Dit laatste is zeer zeker het geval. En het kan de overheid ook allerminst onverschillig laten of er iets en zo ja, wat er op dit terrein van opvoeding gebeurt. Wij kunnen nl. onmogelijk volhouden, dat ons volk een zeer welopgevoed volk is. Er is in het verleden wel zeer veel aandacht besteed aan het bijbrengen van de nodige kennis, maar betrekkelijk weinig aan de eigenlijke opvoeding. Niet alleen thans, nu als gevolg van de oorlog verwildering grote groepen van de jeugd bedreigt, maar ook in het algemeen kan de stimulering van een echt Nederlandse en gezonde opvoeding, ook buiten schoolverband, niet worden gemist.

Ik had onlangs in Londen een zeer gelukkige avond. Ik woonde daar een volksdansavond bij in het Cecil Shraphouse, het huis gesticht door den man, die de volksdans weer in ere bracht. Daar waren een paar honderd mensen, onder leiding van een professor in de biologie, die zijn wetenschap eraan gegeven had om dit werk te kunnen doen, bezig zich te oefenen in de volksdans. Men ging uit van het beginsel, dat iedereen mocht mee doen, of hij geoefend was ja dan neen. Al doende leerde men. Er waren jongens en meisjes van allerlei stand en ontwikkeling. Ook vele onderen, tot 60 jaar toe. Zelden heb ik zulk een grave en onvervalste levensvreugde gezien. Men danste met een volkomen overgave en ook al was het niet altijd mooi, het droeg ontzaglijk veel bij tot de lichamelijke en geestelijk tucht en tot de ontwikkeling van de gehele persoonlijkheid. Wat zouden wij een geweldig eind verder zijn, wanneer deze wijze van dansen, die thans reeds in vele jeugdgemeenschappen wordt beoefend, op grote schaal werd gepopulariseerd, en de frisse en gezonde sfeer van de volksdans de benauwde en ongezonde van de moderne dancing kon vervangen.

Het is nu niet bepaald een bewijs van de bloei onzer beschaving, dat men in een Drents of Noord-Hollands dorp jazzt en swingt, juist zoals men het overal in de wereld doet, zonder iets eigens of iets verheffends. Hier ligt voor de jeugdbeweging een grote taak, die alleen goed zal kunnen worden vervuld, wanneer daarvoor geestdrift heerst. Maar de overheid kan ook daarbij een regulerende en vergemakkelijkende taak vervullen. Wanneer de volksdansen in jeugdbeweging en op scholen alom werden onderwezen, zou de volksopvoeding een stuk verder zijn. Hetzelfde geldt van het volkslied.

Er hapert iets.

Hiermede raken wij reeds het terrein van een andere vorm van beschaving, dat van de kunst. Eén van de bedenkelijke tekenen, trouwens niet alleen van onze beschaving is, dat er een grote afstand gekomen is tussen kunst en volk. De schatten van de kunst, oud en nieuw, zijn wel toegankelijk voor iedereen, maar de grote meerderheid van ons volk, had er tot nu toe weinig weet van. Wij bevonden ons, wat dit betreft, ongeveer in de situatie van een ouderwets gezin, waar de mooie kamer allerlei schone dingen bevat, maar waar men niet in huist. Men weet wel van Beethoven, maar men luister naar een Amerikaans liedje. Men kent de grote namen van het toneel, maar men neemt genoegen met de eerste de beste film. Dit is zeker niet alleen de schuld van het volk; de kunst is veel te veel geworden een bedrijf van en voor kunstenaars en hun bewonderaars. Men heeft teveel vergeten, dat populariteit niet noodzakelijk een bewijs van artistiek onvermogen behoeft te zijn, integendeel. Een zeer geleerd en zeer objectief musicoloof zeide mij onlangs, dat aan muziek, die niemand kan nafluiten, hoe belangwekkend ook, toch iets mankeren moest. Gelukkig is hier veel aan het verbeteren; ik denk hier aan onze nieuwste dichtkunst, die vaak zo eenvoudig is, dat een kind haar begrijpen kan. Ik denk ook aan het sterk toegenomen bezoek aan concerten en schouwburgen.

Het zal echter nodig zijn dat ook hier de overheid optreedt, niet om voor kunst te zorgen, maar wel om te bevorderen, dat de kunst van allerlei soort ongehinderd tot het volk kan komen. Ik denk hierbij vooral aan het streven, waaraan op het ogenblik hard wordt gewerkt, om de goede kunst ook in de niet-centraal gelegen delen van ons land, een kans te geven. Het is niet voldoende, wanneer een tentoonstelling of een schouwburgvoorstelling in Amsterdam druk bezocht wordt, terwijl men daarvan in Leeuwarden of Maastricht niets merkt.

Nog iets anders. Wij zullen onze Nederlandse beschaving niet enkel moeten gaan beschouwen als de bloem aan de nationale plant, maar wij zullen haar ook moeten zien als ons gemeenschappelijk bedrijf waarvoor wij allen verantwoordelijk zijn en waartoe wij allen hebben bij te dragen. Een subsidie van overheidswege is niet een extra-tje, dat de Staat afschuift om het kunstliefhebbers naar de zin te maken, maar de noodzakelijke financiering van ons aller cultureel bezit.

Natuurlijk mag dit niet zover gaan, dat het particulier initiatief zou worden verlamd, maar wij moeten toch leren onze beschaving te zien als een zaak van de ganse gemeenschap. Dat bij deze overheidsbemoeienis alle belangrijke stromingen in ons nationaal leven in staat moeten zijn om hun bijdrage te leveren en hun invloed te doen gelden, spreekt vanzelf, en is een wezenlijke voorwaarde van een echt Nederlandse nationale beschaving.

De wetenschap.

Tenslotte nog een enkel woord over de wetenschap. Wetenschap kan nimmer populair zijn omdat haar beoefening een te grote inspanning vraagt dan dat allen die zouden kunnen delen. Intussen is het geweldige belang van de wetenschap een zaak, die thans een ieder kan begrijpen. Het is immers wel duiduidelijk, dat zowel de grootste rampen als de grootste zegeningen, welke onze beschaving kunnen treffen, ten nauwste met de ontwikkeling van de wetenschap samenhangen. Haar laatste ontdekking, de atoomsplitsing, kan immers even goed het begin betekenen van een gans nieuwe periode der beschaving, als haar einde. Hetzelfde geldt, hoewel op minder opvallende en sensationele wijze, van andere wetenschappelijke ontdekkingen. Het is dan ook mijn vaste overtuiging, dat Nederland in de komende tijd ondanks financiële en andere misère, zijn uiterste best zal hebben te doen om in wetenschappelijk opzicht bij te blijven. Wij hebben een roemrijk wetenschappelijk verleden. Wij moeten zorgen, dat onze roep in dit opzicht niet verloren gaat. Daartoe mag geen inspanning te groot, geen offer te zwaar zijn.

Ik ben hier aan het einde. Of neen, eigenlijk niet. Want al deze goede dingen zullen vruchteloos blijken, wanneer zij niet worden gedragen door het beste, dat ons mensen gegeven is, door den geest van nederigheid en gehoorzaamheid aan de taak, waarvoor God ons stelde. Wanneer die geest ons beheerst, mogen wij goede hoop koesteren voor de toekomst van onze Nederlandse beschaving.

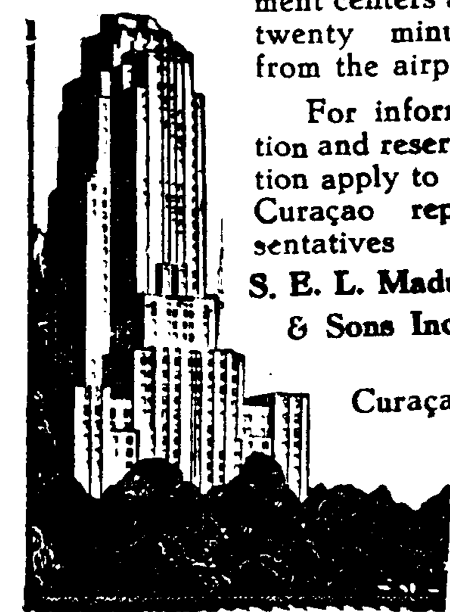
Slachtoffers van een hevige ontploffing in een mijn nabij Welch, West Virginia, worden door hun kameraden naar buiten gedragen.

When You visit New York Stop At

ESSEX HOUSE

Facing beautiful Central Park, this famous Hotel is the home of leading families from Curaçao Large comfortable Rooms and suites with complete kitchens. Near important business and amusement centers and twenty minutes from the airport.

For information and reservation apply to our Curaçao representatives S. E. L. Maduro & Sons Inc. Curaçao

N.V. Combinatie Pletterij Nederhorst vraagt :

1 Magazijnklerk.

AAN TE MELDEN :

Bouwkeet Julianadorp.

Monseigneur Niewindt en Haïti.

Naar men weet is Mons. Niewindt op het eind van zijn leven nog door den Paus belast met de zorg voor Santo Domingo, doch ook het nabuurland Haïti had zijn zorg. Mons. Niewindt had op 5 Juni 1857 een brief ontvangen van een pastoor Moussa uit Haïti, die hem vroeg om de Heilige Oliën naar Haïti op te sturen alsmede zo mogelijk twee altaarstenen.

Mons. Niewindt ging op de aanvraag in en schrijft 5 Juli 1857, dat het hem een genoegen is de katholieken van Haïti te kunnen helpen, doch hij plaatst er een voorwaarde bij: „Altijd thans als de kerkelijke overheden, de wettig aangestelde, er mij om vragen en de omstandigheden het me mogelijk maken".

Mons Niewindt wist natuurlijk, dat er een Pauselijk gezant naar Haïti was gezonden, Mons. Spaccapietra, en hij wist ook, dat de zending een mislukking was geworden. Deze laatste zin zal hij er wel bij geschreven hebben, omdat hij natuurlijk niet wist, hoe de situatie precies was daar in Haïti. Deze pastoor Moussa kwam van de Westkust van Afrika en meende een grote taak te hebben in Haïti, doch de kerkelijke autoriteiten hadden hem geen volmachten gegeven.

Ook in het jaar 1858 stuurde Mons. Niewindt de Heilige Oliën, op een dubbele aanvraag van den Pastoor Moussa. Hij zorgde er voor, dat de Heilige Oliën goed werden overgebracht door de zorgen van den Consul van Haïti op Curaçao, den Heer Nouel. Het jaar daarop zag Mons. Niewindt geen enkele brief meer uit Haïti komen. De Heer Nouel was gestorven en Mons. Niewindts ijver voor Haïti ging zo ver, dat hij zelf maar een brief schreef naar Haïti. Hij richtte zijn brief maar aan het kerkelijk hoofd van Haïti, niet wetend wie nu met de zorg belast was.

De abbé Moussa leefde nog, doch Mons. Niewindt wist niets van hem af en vroeg zich in zijn brief af, of de man misschien bij de laatste revolutie het land had moeten verlaten. De nieuwe consul van Haïti op Curaçao kende de situatie ook niet. Mons. Niewindt bood aan de Heilige Oliën te sturen, maar hij wou weten hoe hij ze kon overzenden want hij wou absoluut voorkomen dat men de Heilige Oliën oneerbiedig zou behandelen.

De abbé Moussa was toen nog niet gestorven, doch een zekere Père Percin was door den Pauselijken gezant tot Vicarius aangesteld.

We zien geen relatie tussen dezen Vicarius en Mons. Niewindt. Ook weten we niet of er op deze brief van 29 April 1859 ooit enig antwoord binnenkwam.

Intussen liet Mons. Niewindt niet na om den Pauselijken gezant te verzoeken de relatie met Haïti weer aan te knopen. Er was naar de mening van Mons. Niewindt wel weer kans, nu die Keizer Soulouque door de revolutie van het toneel verdwenen was. „De toestand moet daar in Haïti op godsdienstig gebied wel allertreurigst zijn", meende Mgr. Niewindt. Hij twijfelde er niet aan, of de gezant, die inmiddels aartsbisschop van Trinidad (Port of Spain) geworden was, zou wel op de hoogte zijn van de situatie. Doch Mons. Niewindt achtte de situatie niet hopeloos. De verschillende Haïtiaanse families, die zo nu en dan Curaçao kwamen bezoeken, waren goed katholiek.

In hoever deze aansporing van de kant van Mons. Niewindt nog van nut was, is ons niet bekend, doch het jaar daarop, het sterfjaar van Mons. Niewindt 1860, kwam er werkelijk een concordaat met de Heilige Stoel tot stand.

Haïti was na de revolutie van 1804 geestelijk een ruïne geworden. De priesters waren gedood of moesten vluchten, ondanks alle pogingen heeft het nog tot 1860 moeten duren voor het contact weer hersteld was. Mons. Niewindt heeft er toe medegewerkt.

De verdienstelijkheid van dezen groten Nederlander komt duidelijker voor ons te staan, maar nog altijd kent men hem bijkans niet in de geschiedboeken in Nederland.

B.

NIEUWS VAN OVERAL

CHALK RIVER:

Canada's atoomstad.

Canada heeft zijn grote zorgen nu traag aan maar regelmatig de soldaten repatriëren in Montrael en Toronto, in Winnipen en Vancouver.

Overal wordt ijverig gewerkt om de terugkerende „werk en woonst" te verzekeren. 1946 wordt een druk jaar voor „Binnenlandse Zaken" in Canada, maar in de Canadese pers klinkt dagelijks en duidelijk een toon van verwachting en optimisme, sedert het land een gloednieuw etiket heeft gekregen: Canada is één van de Grote Drie geworden, de **Grote drie der Atomische kracht.**

Drie grote landen kennen de techniek der atoomsplitsing: Engeland, de Verenigde Staten en Canada. De technische middelen om de door jarenlange experimenten vergaarde kennis toe te passen tot vervaardiging van de atoombom, die door zijn helse, vernietigende kracht een eventuele oorlog in de toekomst evenzeer voorkomen als beslissen kan, zij zijn het eigendom van de Verenigde Staten. Maar de grondstof, zonder welke geen atomische kracht ontstaat, het uranium, is, althans wat de grote hoeveelheden betreft, een Canadees monopolie.

In het barre Noorden.

Gilbert Labine is de naam van den man, die dertien jaar geleden zijn wonderlijke vondst in het ruwste en meest onbewoonbare gedeelte van Canada's Noordelijke wildernis bekendmaakte. In een even eindeloze als verlaten vlakte, ongeveer 2300 km. ten Noorden van Edmonton bouwde hij aan het Grote Beer-Meer zijn radium- en uraniummijn, waarvan de exploitatie kort geleden in handen van de Canadese Staat is overgegaan. Hoe weinig heeft Labine kunnen vermoeden, dat zijn ontdekking van zo vèrstrekkende betekenis voor de toekomst van de wereld zou zijn!

Canada's aandeel in de gigantische „atoomwedstrijd" omvat meer dan de toevallige aanwezigheid van uranium in de bodem rechtvaardigt; de technici in laboratoria van de enorme fabriek van Chalk River hebben bovendien een aanzienlijk aandeel gehad in de voorafgaande atomische experimenten. Ruim 300 wetenschappelijke geleerden werkten meer dan 3 jaar aan het ontwerp van de „atoom-experimentfabriek" nabij het kleine dorpje Chalk River in de provincie Ontario, die op het ogenblik één van de drie materiaal-centra van de atoombom in de gehele wereld is.

Er werd een overeenkomst gesloten tussen Canada en de Verenigde Staten: de Amerikanen zouden hun proeven nemen in hun grote fabriek te Hanford aan de Columbia-rivier met een methode, die, naar het aanvankelijk scheen, snellere constructie-methoden opleverde en de Canadezen zouden „op eigen houtje" in Chalk River experimenteren.

Eerst in Januari 1943, toen de oorlog dus nog in volle verschrikking woedde, maakte Canada min of meer zijn „openlijk debuut" in het atoomgeheim en wel op grote schaal, want Engeland verhuisde zijn atomisch onderzoek naar Canada, gedeeltelijk om ver verwijderd van vijandelijke bommen rustig te kunnen werken, ten dele ook omdat het land zelf als gevolg van de oorlog geen arbeidskrachten en geen plaats beschikbaar had en ten slotte om de onderzoekingen dichter in de buurt van de Amerikaanse atoom-projecten te brengen. Tezelfdertijd werd het Brits-Canadese laboratorium in Montreal geopend en men begon met de uitvoering van de fabriek in Chalk River, waar het water van de Ottawa-rivier biezondere kwaliteiten bezit, die voor de fabricatie van verschillende bestanddelen nodig zijn.

Met de algemene leiding werd Dr. C. J. Mackenzie belast, de president van het Nationale Instituut voor Onderzoek en tot directeur van het laboratorium werd de Engelse hoogleraar, prof. J. D. Cockroft van de Universiteit in Cambridge benoemd.

Er heerst spanning in Canada. Het land heeft zijn belangrijke rol gespeeld in de oorlog, het weet, dat het ook een groot aandeel zal hebben in de toekomst van de wereld en de gehele mensheid, dank zij de mijnen in het Verre Noorden.

MET DE „ALCANTARA" NAAR HUIS.

Ongeveer 2500 Nederlanders zullen aan boord van het Britse troepenschip „Alcantara" gerepatrieerd worden. (Aneta)